

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alletoezending van brieven,annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad.
 „ „ „ 8 fr. buiten „
 Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
 De aankondigingen, per drukregel . . . . . 15 „
 De reklamen „ . . . . . 25 „

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achterenvolgende keeren gegeven genieten voordeelerlyke conditiën.

TONGEREN, DEN 11 APRIL.

Kiezing van eenen Senateur te Tongeren.

De kiezers van de arrondissementen Tongeren en Maeseyck zyn zamengeropen om den 21 april over te gaen tot de kiezing van eenen senateur in vervanging van M. den graef de Renesse-Breidbach, overleden.

Wy verzoeken alle kiezers hunne stem te geven aen :

M. DEN BARON DE SCHIERVEL,

oud-gouverneur van Limburg, oud-voorzitter van het Senaet, grootlint van het Leopolds-orde.

Het zal ons genoeg zyn bekend te maken dat M. de baron de Schiervel toegestemd heeft het kandidaatschap aen te nemen, om hem de stemmen te verzekeren van alle kiezers der bewaerde gezindheid. De luisterryke loopbaen welke M. de Schiervel heeft afgelegd, de groote diensten welke hy aen het land beezen heeft, de byzondere hoogachting welke Z. M. de koning hem ten alle tyden toedroeg, de onvermoeijelyke werkzaamheid waer van hy altyd blyken heeft gegeven, het grootlint van het Leopolds-orde waer mede de koning hem vereerd heeft, de verhevene ambten welke hy achtervolgens heeft bekleed, ziedaer zeker beweegredenen genoeg die de kiezers zullen verpligten hunne stemmen aen M. de Schiervel te geven.

Niemand kent beter als M. de Schiervel de belangens van onze provincie die hy gedurende menige jaren als gouverneur bestuurd heeft. Niemand beter als hy verdient van eenen zetel te bekleeden in het Senaet waer van hy zoo lang den waerdigen president is geweest ; niemand beter als hy kan Limburg vertegenwoordigen daer hy in onze provincie geboren en opgevoed is en in dezelve de verhevenste ambten bekleed heeft.

Wy verzoeken de kiezing van M. de Schiervel als verzekerd, omdat wy de gevoelens kennen die de limburgsche kiezers bezielen. De zegeprael van onzen kandidaat is zoo zeer buiten twyfel dat het te voorzien is dat onze tegenstrevers niet het strydkamp zullen durven binnen trekken om eenen kandidaat tegen M. de Schiervel te stellen. Doch, in het geval dat er zelfs geene worsteling plaets heeft, moeten wy alle kiezers dringend verzoeken van zich den 21 april op hunnen post te bevinden om hunne stem aen M. de Schiervel te geven. De kiezing van den 21 april moet eene welsprekende protestatie

DE BRUID VAN MOUSTOIRAC.

Tafereel uit het volksleven van Bretanje.

I.

DE JONGGEBORENE.

De hoeve van Kerlenn (1) is op een kwartier afstands van Moustoirac, aen de helling eens heuvels, in een nest van groen, aen de ineensmelting van drie stroomen, gelegen. De kleine vyvers, welke zy vormen, hebben de nette woning gedoopt. Men komt er door een met eiken en witte hagedoornboomen beplante hollen weg, die den hekwaaemsten landschapsschilder wanhopend zou maken. Het van zwart graniet gebouwde huis wordt aen zyne twee zyden door de eerste en laatste zonnestralen belonkt. Even als alle huizen in Bretanje, verheft het zich tusschen een stinkenden pool, waerin de zwynen wroeten, en een met wilde bloemen bezacilen akker, waer op een heirleger van byen gonst. Ter linkerzyde zyn de schuren en wagenhuizen ; regts de dorschvloer, en aen alle kanten ziet men wezenlyke vestingwerken van heggen en monsterachtige eiken.

Het huisgezin van Kérias bestond uit eene tachtigjarige grootmoeder, den man en de vrouw, een broeder dezer laatste en uit acht kinderen. Het oudste was Anna Maria, de schoone *gwerchez* (2), welke ik te Josselin ontmoet had. Het jongste was een jongen, die juist geboren werd, toen wy den drempel der hoeve betraden. Het eerste toneel, hetwelk zich aen onze oogen voordeed, was wezenlyk gelukkig.

Het geheele gezin bewoonde de onderste verdieping der hoeve, waer van ik u hier de juiste beschryving geef. Eene deur in het oosten en eene in het westen ; beide van hecht

zyn van onze geheele bevolking tegen dat willekeurig politiek dat zich als liberael uitgeeft en dat in alle opzichten vyandig is aen die wyde grondstelsels van vryheid welke het onsterfelyk nationaal Congres in onze constitutie schreef.

De terugkeer naer 1830.

In den brief van M. Schollaert, nieuw lid der Kamer, hebben wy met genoegen de volgende zinsnede gelezen :

« Door aen myne kandidatuur, die zich opdeed buiten alle verbindtenis en alle associatie, humane vaderlandsche en overwinnende ondersteuning te geven, hebben de kiezers hunne eigene onafhankelykheid gevestigd, en misschien den eersten grondslag gelegd van die groote nationale party, welke van alle kanten zich schynt te willen verheffen, zelfs in het midden van onze tweedragt, en die, even als in 1830, al de goede burgers tot verzoening in de vryheid zal roepen. »

Wy herhalen met voordacht nogmaels die woorden, en wy dringen by onze lezers aen, alles by te dragen wat mogelyk is, om die woorden in praktyk te helpen brengen.

Het is de party der unie welke ons land van den afgrond redden kan, waerheen het door den ongelukkigen partygeest, sedert eenige jaren, gestooten wordt en waerin vooral ons tegenwoordig ministerie zyne kracht zoekt.

De kiezing van M. Schollaert is een stap naer die verbroedering, door welke men sterk was in 1830 en die ons hinderpalen en moeijelykheden heeft doen te boven komen, voor welke men anders zou bezweken zyn. Laet ons hopen, dat men in de kiezing van juny aenstaende, dien goeden weg meer en meer zal wandelen.

Het is niet van gisteren dat die groote en breede principen werden voorgehouden : welsprekende stemmen hebben ze altyd aenbevolen en om geene andere aen te halen, keeren wy terug tot in 1832, toen een man met edele en echt patriotieke gevoelens bezielde, M. de Decker, de volgende woorden schreef :

.... O ja, de proef welke België nu ondergaet, is plegtig en trekt de oogen van heel Europa tot zich ! Laet ons niet onder onze overgroote taek blyven. Laet ons hert en geest verheffen tot in de sferen van kalme en heldrheid — tot daer waer het gedruisch en gedom-

en sterk hout. Buiten de eerste eene kleine onderdeur ; en in de tweede eene soort van schuifraam. Voor ieder venster is een luik. Een groote, zes voet hooge, en naer evenredigheid brede, geheel met heilige beelden en vernoeste geweren behangen schoorsteen, aen wiens beide zyden van den voorhaerd banken en voetschabels zyn aengebragt. Regts en links van den schoorsteen twee bedsteden, echte roode of zwarte gebeeldhouwde schuifkasten ; voor ieder bed zyn twee groote koffers geplaatst, welke tot trap dienen, om deze soort van berg te beklimmen. Twee andere gelyke bedden aen het andere uiteinde van het vertrek, en tusschen deze een muer van geverniste, met blinkende sloten versierde kasten, buffetten met gebloemd aerdewerk en zulke diepe lederen reiskoffers, dat de bewoners van het huis er met hunne kleederen wel in konden logeren. In het midden van het vertrek staet, op een van glimmende steenen vervaerdigd vierkant, de etenstafel. Aen de zollering hangen de werktuigen aen een dikken balk. Achter een beschoot is de stal, waerin de ossen, koeijen, varkens en boenders door elkander eten, kakelen, knorren en locijen. Aldus was het vertrek, hetwelk wy binnentraden, en hetwelk u in het kort al de hooven van Morbihan voorstelt.

Jozef Kérias, een klein man van veertig jaren, met een gestreng en open gelaet, ontving ons als van God gezonden gasten, ontlastte ons van onze valiezen en onze stokken, en bood ons terstond appelwyn en brood aen. Hy had my dadelyk herkend, en daer byna zyne geheele familie Fransch en Bretannisch sprak, waren wy weldra op de hoogte zyner zaken.

Men maekte toebereidselen tot den doop van het achste kind, hem door zyne vrouw geschonken. De zes-en-dertigjarige en nog schoone moeder zat in haer bed, en ontving de noodige versterkende middelen uit de hande der doophesters. Eene dezer fatsoeneerde op eene beestachtige wyze het hoofd van den kleinen jongen, en bond hem in dien

mel van beneden niet doordringt.

» *Hoe wil men, hoe durft men zich nog in vier zetten voor de party-twisten, in welke al onze politieke instellingen, de eene na de andere, zyn verminderd geworden, en waerin het representatief stelsel zelve dreigt van in den grond geboord te worden.*

» Hebben wy niet tyd genoeg verloren ; hebben wy reeds niet te veel krachten verspild in onze twisteryen, waer van de herinnering zelve eene knaging is aen ons geweten ! Het is noodzakelyk, dat het spotgelach van den partygeest ophoude harder te klinken dan de groote stem van het vaderland — die stem, welke al zyne kinderen tot de eendragt en den vrede roept.

» Wat geeft het, alles wel ingezien, door wien wy geregeerd worden ; wat geeft het of het katholieken of liberalen zyn, als wy maer bestierd worden in eenen geest van voorzigtigheid en gematigheid ! Wat geeft het wie de magt in handen heeft, als het gezag maer regtzinnig is in zyne daden, nationaal in zyne politiek ; indien het aen alle burgers, welke ook, de weldaden verzekert van die grondwettelyke vryheden, welke het, door eene regtveerdige en loijale toepassing moet bewaren !

» Ook vraag ik voor de katholieke denkwys, tot welke ik de eer heb te behooren, het bezit van het gezag niet ; ik ben alleen bekommerd over den waerborg van hare vryheid en hare weerdigheid. Maer ik heb het regt te protesteeren tegen de hatelyke en stelselmatige uitsluiting, waer mede zy geslagen is....

» In 's hemels naem, laet ons de personen aen den eenen kant laten ! Zy zyn zoo klein, zoo nietig als men ze ziet van het verheven standpunt, waer op het lot der natiën beslist wordt. Laten wy ons eindelyk met het land, met de zaken des lands bezig houden.

» Welnu, het zy eens voor al gezegd :
 » Liberalen, gy zyt heel het land niet !
 » Katholieken, gy zyt heel het land niet !
 » Noch de eenen, noch de anderen hebben het regt, alléén in naem des lands, te spreken. Noch de eenen, noch de anderen hebben het regt van de domantie voor zich alléén te houden, en hunne tegenparty in verdrukking te laten. Het land is die verdeeldheid moede, welke zich in de grootste zaken meugt, en nu dit dan dat belang in gevaer brengt.

» Het land is verschrikt van die verdeeldheid der

barbaerschen luijer, die armen en beenen bedekt, en waer van de toegestrikte banden al de jonge Bretaniers op Egyptische mummies doen gelyken.

De grootmoeder, den hoek van den haerl verlatende, waer in zy met hare groote afhangende muts en haer altyd in beweging zynde klos vastgenageld scheen, naderde bevende op haer stok geleund, en voegde aen het toilet van den jong-geborene een stuk gezegend brood, hetwelk zy in een der mouwen stak, en een kleinen zwarten steen van Coadri, in den vorm van een kruis, dien zy hem om den hals hing, om hem voor betoovering te behoeden.

De voorzorg was juist van pas, daer eene der zusters van het kind, die het genomen had om het te omhelzen, de onvoorzigtigheid had gehad, het over de tafel aen te nemen, hetwelk zyn dood binnen het jaer zou kunnen veroorzaken. De aanwezenden, en vooral de moeder, slaekten een kreet van schrik, en waeren niet gerust, voor dat het kind op dezelfde plaets in de tegenovergestelde rigting was teruggebragt.

Een treffend toneel volgde op deze onschuldige komedie. Al de jonge moeders van het dorp traden binnen met hare zuigelingen aen de borst. Zy, die hare verlossing nog wachten, bragten wittebrood en warmen wyn. Zy naderden plegtig het bed, bragten hare gelukwenschen aen de moeder en geschenken aen het kind, en verzochten de gunst om hem beurtelings tot voelsters te verstrekken.

Deze plegtigheid geschiedde zoo ter goeder trouw, dat de aenloening den glimlach op onze lippen weerdield. Men las op het bezield gelaet van al die jonge vrouwen het zoet geloof, hetwelk ons de schoonste harer mededeelde: *Elk kind is een van God gezonden engel ; de kus zyner lippen brengt geluk aen, daer de koning van het Paradyt er nog op ligt.*

Niets is in Bretagne zoo heilig als een pas geboren kind. De ondengende mensch roept het nog zyn: *Doudé ho pénig!*

(1) Kerlenn, Hoeve der Vyvers.

(2) *Gwerchez*, letterlyk vertaald : reine maegd.